

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 1781
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk

Dato
19. december 2014
Sagsnummer
2014040051TA

██████████
Højbyvej 3
6900 Skjern

Tillæg nr. 1 til Miljøgodkendelse af 1. juni 2010

**for husdyrbruget
Højbyvej 3
6900 Skjern**

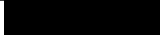
Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Svinebrug
14r m.fl., Borris Børreland, Sdr. Borris
Husdyrbrug omfattet af § 12 stk. 3 i
Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse
m.v. af husdyrbrug

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Ringkøbing-Skjern Kommune
APHH

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	 Højbyvej 3 6900 Skjern																													
Bedriftens adresse	Langvang A/S Højbyvej 3 6900 Skjern																													
Bedriftens miljøkonsulent	Helle Borum Heden og Fjorden Birk Centerpark 24 7400 Herning Fastnet telefon: 96296666 Mobil: 29679435 E-mail: hbo@hflc.dk																													
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1"> <tr><td>37g</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85am</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>37i</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>14r</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>14v</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>37h</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85p</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85y</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>82f</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>23f</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85an</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>12ai</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85x</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>10y</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> </table>		37g	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85am	Borris Nørreland, Sdr. Borris	37i	Borris Nørreland, Sdr. Borris	14r	Borris Nørreland, Sdr. Borris	14v	Borris Nørreland, Sdr. Borris	37h	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85p	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85y	Borris Nørreland, Sdr. Borris	82f	Borris Nørreland, Sdr. Borris	23f	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85an	Borris Nørreland, Sdr. Borris	12ai	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85x	Borris Nørreland, Sdr. Borris	10y	Borris Nørreland, Sdr. Borris
37g	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85am	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
37i	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
14r	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
14v	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
37h	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85p	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85y	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
82f	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
23f	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85an	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
12ai	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85x	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
10y	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune																													
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	10001528 / 1010088689 / 96924																													
Ejendomsnummer	7600026447																													
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug																													
Ansøgning nr.	62544 ver. 2 downloadet d. 11/8-2014																													

Oplysninger om husdyrbruget:

	Miljøgodkendelse dateret 1. juni 2010		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Dyrehold				
Årssøer	1305	302,72	1375	326,00
Sopolte (55-105 kg)	600	12,00		
Sopolte (55-107 kg)			600	12,60
Slagtesvin (31-102 kg)	2173	55,37		
Slagtesvin (31-110 kg)			1000	29,48
Smågrise (8-31 kg)	35840	166,87	42000	195,54
Smågrise (7,20 -8,0 kg)	35840	5,80		
Heste (300-500 kg)	3	1,03	2	0,69
I alt		543,79		564,31
Arealer***		Ha		Ha
Ejet - udbringningsareal		-		-
Forpagtet areal		-		-
Aftaleareal		-		-
Udbringningsareal i alt		-		-
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende staldanlæg		Ca. 4878		Ca. 6173**
Eksisterende gyllebeholder	-		-	
Eksisterende gyllebeholder	2400		2400	
Eksisterende gyllebeholder (får telt på i ansøgt drift)	2500		2500	
Farestald 2011		2510		2510
Løbe-drægtighedsstald 2011		3623		3623
Klimastald 2011		1788		1788
Ny gyllebeholder med telt	4000		4000	
Ny gyllebeholder med telt*	4000*		-	
I alt	12900	Ca. 12799	8900	Ca. 12799

* Denne gyllebeholder er aldrig blevet bygget

** Der bygges ikke, men bygninger der i miljøgodkendelsen dateret 1. juni 2010 skulle nedrives eller udgå tages nu i brug i tillægget.

***Ejendommens udbringningsarealer drives under et andet CVR-nr (Brdr. Holk I/S, CVR-nr: 27337791) og ændringer på arealerne godkendes derfor i en særskilt §16-arealgodkendelse. Derudover er der aftalearealer til ejendommene på Højbo 4 og fasterlundvej 9. Disse arealer er godkendt i to særskilte §16-arealgodkendelser begge dateret den 5/5-2010.

Oplysninger taget fra miljøgodkendelsen dateret 1. juni 2010

	Nudrift 2007		Miljøgodkendelse dateret 1. juni 2010	
	Antal	DE	Antal	DE
Dyrehold				
Årssøer	750	174,48	1305	303,48
Sopolte (55-105 kg)			600	12,00
Slagtesvin (31-102 kg)	4500	116,59	2173	55,37
Slagtesvin (31-110 kg)				
Smågrise (7,20 - 30 kg)	18000	83,08		
Smågrise (8-31 kg)			35840	166,87
Smågrise (7,20 -8,0 kg)			35840	5,80
Heste (300-500 kg)	3	1,03	3	1,03
I alt		375,18		544,55
Arealer		Ha		Ha
Ejet - udbringningsareal		-		-
Forpagtet areal		-		-
Aftaleareal		-		-
Udbringningsareal i alt		-		-
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende staldanlæg		Ca. 6173		Ca. 4878
Eksisterende gyllebeholder	2300		-	
Eksisterende gyllebeholder	2400		2400	
Eksisterende gyllebeholder (får telt på i ansøgt drift)	2500		2500	
Ny farestald				2510
Ny løbe-drægtighedsstald				3623
Ny klimastald				1788
Ny gyllebeholder med telt			4000	
Ny gyllebeholder med telt			4000	
I alt	7200		12900	Ca. 12799

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede, samt aftalearealer.

Ændring til eksisterende miljøgodkendelse dateret den 1. juni 2010

Der sker en ændring/udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde . Der opføres ikke nyt byggeri i forbindelse med tillægget, men bygninger der i miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010 skulle nedrives eller udgå tages nu i brug i tillægget.

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årstyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Antal fravænnede grise/ Fravænningsvægt
Eksisterende Løbe-/drægtighedsstald (3+4+5+6+7)							
Årsso	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	491	81,32			470	32,00/8,00
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	262	43,39			250	32,00/8,00
Eksisterende Løbe-/drægtighedsstald (10)							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	152	25,17			145	32,00/8,00
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	600	12,60	55	107	200	
Eksisterende Farestald (9)							
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	340	24,30			84	32,00/8,00
Eksisterende Slagtesvinestald (12+13+14)							
Slagtesvin	Drænet gulv + Spalter (33/67)	1000	29,48	31	110	300	
Eksisterende Smågrisestald (16)							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	20360	94,79	8	31	3132	
Eksisterende Farestald 2011 (23)							
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	1035	73,97			256	32,00/8,00
Eksisterende Drægtighedsstald 2011 (24)							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	470	77,84			450	32,00/8,00
Eksisterende Hestestald (26)							
Heste	1 voksen årshest 300-500 kg	2	0,69			-	
Eksisterende Klimastald 2011 (25)							
Smågrise	Toklimastald, delvis	21640	100,75	8	31	3329	

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Højbyvej 3, 6900 Skjern
19/12 - 2014

	spaltegulv						
I alt		564,32		-	-	-	

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Højbyvej 3		Antal DE
Producerede gødning	Højbyvej 3		564,31
Afsat til aftalearealer	Fasterlundvej 9	svinegylle	30,00
	Højbo 4	svinegylle	23,68
	Højbyvej 3	svinegylle	509,95
	Højbyvej 3	dybstrøelse	0,68
	I alt til aftalearealer		564,31

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	7
1. MEDDELELSE AF TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	10
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	10
1.2 AFGØRELSEN	10
2. VILKÅR FOR TILLÆGGET	12
2.1 <i>Generelt</i>	12
2.2 <i>Årsproduktion</i>	12
2.3 <i>Foder</i>	12
2.4 <i>Staldanlæg</i>	13
2.5 <i>Lugt</i>	14
2.6 <i>Tilsyn, kontrol og egenkontrol</i>	14
2.7 <i>Ophør</i>	14
3.1 LOVGRUNDLAG	16
3.2 OFFENTLIGHED	16
3.3 KLAGEVEJLEDNING	16
3.4 UDNYTTELSE	17
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR TILLÆGGET	19
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	19
1.2 OPLYSNINGER OM KRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	20
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	21
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	24
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	25
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	27
1.9 OPBEVARINGSKAPACITET	29
1.10 BAT (BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	30
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR TILLÆGGET	35
2.1 BAGGRUND FOR TILLÆGGET TIL MILJØGODKENDELSE	35
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	35
2.2.1 <i>Afstandskrav</i>	35
2.2.2 <i>Beskyttelseslinjer</i>	35
2.2.3 <i>Kulturmiljø</i>	35
2.2.4 <i>Placering i landskabet</i>	35
2.3 INDRETNING OG DRIFT	36
2.3.1 <i>BAT – bedste tilgængelige teknik</i>	36
2.3.2 <i>Håndtering af regnvand og restvand</i>	39
2.3.3 <i>Medicin, kemikalier, olie og brændstof</i>	39
2.3.4 <i>Håndtering og opbevaring af affald</i>	39
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENER FOR NABOER	39
2.4.1 <i>Lugt</i>	39
2.4.2 <i>Støj</i>	39
2.4.3 <i>Lys</i>	39
2.4.4 <i>Fluer og skadedyr</i>	39
2.4.5 <i>Støv</i>	40
2.4.6 <i>Trafik, til- og frakørsel</i>	40
2.4.7 <i>Egenkontrol</i>	40
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER	40
2.5.1 <i>Andre muligheder</i>	40
2.5.2 <i>0-alternativ</i>	40
2.6 OPHØR	41
2.7 NATUR OG VAND	41
2.7.1 <i>International natur – beskrivelse</i>	41
2.7.5 <i>Bilag IV-arter</i>	41
2.7.8 <i>Ammoniakemission</i>	42

2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	46
2.9 KONKLUSION.....	46
BILAG 3. KOMMENTARER TIL TILLÆGGET:.....	47
KOMPOST TIL MARKSTAK.....	48
STØJ	48

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 3. april 2014 iht. §12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse modtaget en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse dateret den 1. juni 2010. Husdyrbruget ligger på adressen Højbyvej 3, 6900 Skjern.

I dette tillæg søges der om en ændring/udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde. Der opføres ikke nyt byggeri i forbindelse med tillægget, men bygninger der i miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010 skulle nedrives eller udgå tages nu i brug i tillægget.

Kort resumé

Afstandskrav

Alle lovpligtige afstandskrav er, ifølge ansøgningen overholdt. Der bygges ikke i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelse

Lugt

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden" eller at den "korrigerede geneafstand er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand".

Ammoniak og Natur

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Arealer

Ejendommens udbringningsarealer drives under et andet CVR-nr og ændringerne i arealerne godkendes derfor i en særskilt §16 arealgodkendelse.

Derudover er der aftalearealer til ejendommene på Højbo 4 og fasterlundvej 9. Disse arealer er godkendt i to særskilte §16-arealgodkendelser begge dateret den 5/5-2010.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg til miljøgodkendelse. Husdyrbruget ligger på adressen Højbyvej 3, 6900 Skjern, på ejendommen matr. nr. 14r, Borris Nørreland, Sdr. Borris.

Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter en udvidelse i husdyrholdet til 1375 årssøer, 600 slagtesvin (55-107 kg), 1000 slagtesvin (31-110 kg), 42000 smågrise (8-31 kg) og 2 heste (300-500 kg), i alt svarende til 564,32 DE. Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende bygninger.

Ejendommens udbringningsarealer drives under et andet CVR-nr og ændringerne i arealerne godkendes derfor i en særskilt §16 arealgodkendelse.

Afgørelse om tillægsgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 62544, version 2, downloadet den 11/8 - 2014.

Afgørelsen meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 1. juni 2010 og dette tillæg samt generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 1. juni 2010 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget:
Vilkår 7 og 8 – vedr. årsproduktion
Vilkår 10-12 – vedr. gyllekølling

Der gøres hermed opmærksom på, at tillægsgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for tillægget

Tillægget meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget.
- 2) Tillægget skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af denne. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til tillægget må godt foregå, selvom byggeriet ikke er påbegyndt, inden tillægget er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet, inden tillægget udløber.

Den del af byggeriet i tillægget, som ikke er udnyttet inden 2 år efter at tillægget er meddelt, bortfalder.

- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Årsproduktion

- 5) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 6) Miljøgodkendelsen inklusiv tillægget omfatter et dyrehold bestående af 1375 årssøer, 600 slagtesvin (55-107 kg), 1000 slagtesvin (31-110 kg), 42000 smågrise (8-31 kg) og 2 heste (300-500 kg), i alt svarende til 564,32 DE.

Note:

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 564,32 DE ikke overskrides.

- 7) Der må ikke på noget tidspunkt være flere end i alt 8616 dyr på stald.

2.3 Foder

- 8) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som Kg N ab dyr pr. årso x antallet af årssøer skal være mindre end 33427,1 Kg N pr. år.

Kg N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning: $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$

Overstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal Søer	1375
Antal fravænnede grise	32
Fravænningsvægt, kg	8
FEso pr. årssø	1540
Gram råprotein pr. FEso, g	133,4
Kg N ab dyr pr. årssø	24,3106

- 9) Den totale mængde P ab dyr pr år beregnet som kg P ab dyr pr. årssø \times antallet af årssøer skal være mindre end 7254,5 kg P pr. år.

Kg P ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning: $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ fosfor pr. FE})/1000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$

Overstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal Søer	1375
Antal fravænnede grise	32
Fravænningsvægt, kg	8
FEso pr. årssø	1540
Gram fosfor pr. FEso, g	4,8
Kg P ab dyr pr. årssø	5,276

2.4 Staldanlæg

Gyllekøling

- 10) I farestalden fra 2011 (23) og i drægtighedsstalden fra 2011 (24) skal der være etableret gyllekøling i gyllekanalerne jf. teknologiblade fra Miljøstyrelsen "Køling af gyllen i svinestalde".
- 11) I farestalden fra 2011 (23) er gyllekanalerne forsynet med gyllekølingsanlæg, i alt 808 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 9,9 procent, skal den gennemsnitlige køling ved køling 4900 timer årligt være en køleeffekt på mindst 10,3 W/m². Anlægget skal køre minimum 2000 timer årligt. Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak.

Køleeffekten er beregnet ud fra formel 1 i Miljøstyrelsens teknologiblade "Køling af gyllen i svinestalde" $\text{Reduktion (\%)} = -0,008x^2 + 1,5x$, hvor $x = \text{køleeffekt/m}^2$.

- 12) I drægtighedsstalden fra 2011 (24) er gyllekanalerne forsynet med gyllekølingsanlæg, i alt 956 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 12 procent, skal den gennemsnitlige køling ved køling 4900 timer årligt være en køleeffekt på mindst 10,3 W/m². Anlægget skal køre minimum 2000 timer årligt.

Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak.

Køleeffekten er beregnet ud fra formel 1 i Miljøstyrelsens teknologiblad "Køling af gyllen i svinestalde" Reduktion (%) = $-0,008x^2 + 1,5x$, hvor $x = \text{køleeffekt}/\text{m}^2$.

- 13) Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 18,2 kW.
- 14) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 2000 timer pr. år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Hvis der sættes en varmepumpe med en større køleeffekt på anlægget, bliver den faktiske driftstid pr. år (den tid hvor varmepumpen faktisk kører) kortere. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
- 15) Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
- 16) Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
- 17) Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom

2.5 Lugt

- 18) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 19) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 20) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for tillægget til miljøgodkendelsen, er overholdt.
Hvis forudsætningerne for tillægget til miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

2.7 Ophør

- 21) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende, skal anvendes til andet formål og såfremt de ved syn og skøn, vurderes misligholdt.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 1. juni 2010 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget:

Vilkår 7 og 8 – vedr. Årsproduktion

Vilkår 10-12 – vedr. Gyllekølling

De øvrige vilkår i miljøgodkendelsen af 1. juni 2010 er stadig gældende.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Tillægget givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 8. december 2014 (Husdyrbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30. juni 2014 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 951 af 3. juli 2013 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1321 af 21. december 2011 (Olietankbekendtgørelsen).

3.2 Offentlighed

Udkastet til tillægget har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 31. oktober 2014 til 21. november 2014 (ved kontortidens ophør), hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillægsgodkendelse vil blive offentliggjort den 19. december 2014 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/landbrug.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af tillægsgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Land og Vand, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 16/1 - 2015, ved kontortids ophør.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Nævnet vil efter modtagelsen af klagen fra Ringkøbing-Skjern Kommune sende dig en opkrævning på gebyret. Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager check, eller kontanter. Klagenævnet påbegynder først behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence

3.4 Udnyttelse

Tillægget bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af tillægget, jævnfør vilkår 2 i tillægget.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med dette tillæg følger 8 års retsbeskyttelse, på de i tillægget meddelte vilkår. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2022.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg er sendt til:

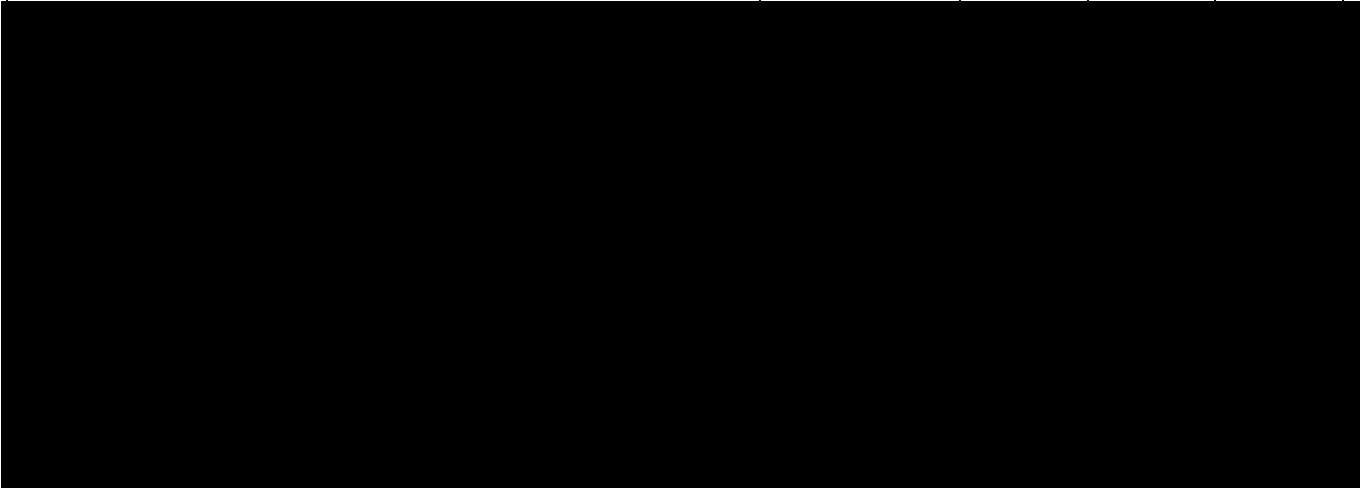
Ansøger:

- [REDACTED], Højbyvej 3, 6900 Skjern

Konsulent:

- Heden og Fjorden, Helle Borum, e-mail: hbo@hflc.dk

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

Kopi af tillæg er sendt til:

- Heden og Fjorden, Konsulent Helle Borum, e-mail: hbo@hflc.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk, lp@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Bilag 1. Miljøredegørelse for tillægget

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse og tillægsansøgning, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt skema nr. 62544, version 2, downloadet den 11/8 - 2014.

1.1 Ikke teknisk resumé

Besætningen ønskes udvidet/ændret fra 1305 søer, 35.840 smågrise (7,2-31 kg), 600 sopolte (55-105 kg) samt 2.173 slagtesvin (31-102 kg) til 1375 søer, 42.000 smågrise (8-31 kg), 600 sopolte (55-107 kg) samt 1000 slagtesvin (31-110 kg). En udvidelse fra 543,8 DE til 564,32 DE beregnet ud fra DE-beregningen af 10. juli 2009. Derudover er der 2 heste på ejendommen.

Der skal ikke bygges i forbindelse med udvidelsen. De stalde der i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2011 skulle nedrives / udgå bliver alligevel ikke udfaset eller nedrevet. Der er blevet udskiftet inventar i de pågældende stalde.

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Miljøstyrelsens vejledende emissionsniveau:

Jeg har betragtet anlægget om eksisterende stalde, da alle stalde allerede er opført og derfor ikke kan leve op til kravene til nyanlæg (bortset fra enkelte - se senere i afsnittet). Man

har ikke muligheden for at indtænke teknologier, som teknologibeskrivelserne baserer sig på.

Jeg har vurderet den nyeste drægtighedsstald som "ny stald", da der er gyllekøling i den som følge af BAT-krav fra sidste godkendelse.

Der er derudover etableret gyllekøling i farestalden fra 2011. Det var ikke et BAT-krav, men et frivilligt tiltag, som derfor bruges nu.

Biaktiviteter

Der er halmfyr på ejendommen.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering

Bygningerne, der tidligere hed 6 og 7 nedrives ikke og bygning 3 tages heller ikke ud af drift. Der opføres ikke noget nyt.

Energiforbrug

Det nuværende elforbrug ligger på ca. 250.000 kwh årligt. Det forventes at stige til ca. 360.000 kwh årligt.

Opvarmning af stalde og bolig sker med halmfyr. Der anvendes ca. 11/2 bigballe halm dagligt.

I fremtiden vil varmen fra gyllekøling i den nye drægtighedsstald også indgå som varmekilde til opvarmning af den nye farestald mv. Der anvendes mellem 200–1000 l olie årligt. Det forventes ikke ændret.

Energiteknologi på anlæg

Lys i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringsystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

Efter hvert hold smågrise/slagtesvin vaskes ventilatorerne i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er styret af et temperatur- og fugtighedsreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Der købes lavenergi hvor det er muligt, da alle jo har en klar interesse i ikke at have højere strømforbrug end nødvendigt er.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring. Vandforbruget er beregnet ud fra normalt.

Der forbruges i nudrift ca. 15.464 m³ vand. Vandmængderne fordeler sig på følgende poster: vandspild ved svineproduktion: 701 m³
forbrug af drikkevand: 13.548 m³
rengøring af stalde: 1215 m³

I den ansøgte drift forventes et årligt vandforbrug på 16.456 m³, hvor vandmængderne fordeler sig på følgende poster: vandspild ved svineproduktion: 750 m³
forbrug af drikkevand: 14.359 m³
rengøring af stalde: 1348 m³

Vandteknologi på anlæg

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). Ved smågrisene anvendes drikkekopper i stedet for drikkenipler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Rengøring og desinficering

Løbe-/drægtighedsstalde Rengøres 1 gang årligt.

Slagtesvin

Rengøring af stierne efter hvert hold (ca. 4 x årligt): 2 sektioner vaskes hver 6. uge.

Klimastalde (smågrise):

Rengøring af 2 sektioner klimastier hver 2. uge ved hjælp af iblødsætning af stierne som foregår ved via computerstyring, og som derved medfører et lavt vandforbrug. Der køres med effektive højtryksrensere og derved får man igen lavere vandforbrug.

Farestalde:

Der rengøres efter hver so, når smågrisene er fravænet.

Management

Godt landmandsskab er en vigtig del af BAT, og det udøves på ejendommen på mange forskellige områder. Bat-kravene til fodring af smågrise efterleves ved at der fasefodres efter vækstmanagementskema for at opnå lavt foderforbrug og optimal tildeling af næringsstoffer passende til grisens alder og størrelse.

Gylleudbringning foregår ved nedfældning og slangeudlægning, hvilket ligeledes er BAT.

Efter endt arbejdsdag skrubes og fejes vejene rene (Godt Landmandsskab = BAT).

Der er i dag 5 ansatte på bedriften. I fremtiden vil der være arbejde til 7 ansatte.

Stedet er godkendt som praktikplads for 4 elever.

De ansatte efteruddannes og deltager i ERFA-sammenhænge der er relevante for netop deres arbejdsfunktion (BAT).

Arbejdet i staldene udføres efter forskellige managementsystemer, hvor styring af de forskellige forhold (lys, varme, ventilation, næringsstoffer i foderet, sygdomsbehandling, vaccination mv.), der har indflydelse på grisenes trivsel, varetages.

Egenkontrol

Medicinforbrug registreres efter gældende love og der udarbejdes ugerapporter med opgørelser over antal døde grise og foderforbrug.

Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Plantedirektoratet.

Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Ventilationsanlæg i staldene rengøres og efterses i forbindelse med vask af staldene (BAT).

Afskærmninger på ejendommens forskellige maskiner efterses med jævne mellemrum (BAT).

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Besætningen ønskes udvidet/ændret fra 1305 søer, 35.840 smågrise (7,2–31 kg), 600 sopolte (55–105 kg) samt 2.173 slagtesvin (31–102 kg) til 1375 søer, 42.000 smågrise (8–31 kg), 600 sopolte (55–107 kg) samt 1000 slagtesvin (31–110 kg). En udvidelse fra 543,8 DE til 564,32 DE beregnet ud fra DE-beregningen af 10. juli 2009. Derudover er der 2 heste på ejendommen.

Der skal ikke bygges i forbindelse med udvidelsen. De stalde der i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2011 skulle nedrives / udgå bliver alligevel ikke udfaset eller nedrevet. Der er blevet udskiftet inventar i de pågældende stalde.

Staldanlæg med dyr, Miljøgodkendelse dateret 1. juni 2010

Kategori	Staldsystem	Antal årssdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Antal fravænnede grise/ Fravænningsvægt
Eksisterende Løbe-/drægtighedsstald (3+4+5+6+7)							
Årso	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	360	58,33			252	28,80/7,20
Eksisterende Løbe-/drægtighedsstald (10)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	600	12,00	55	105	200	
Eksisterende Farestald (9)							
Årso	Kassestier, delvis spaltegulv	280	19,58			84	28,80/7,20
Eksisterende Slagtesvinestald (12+13+14)							
Slagtesvin	Drænet gulv + Spalter (33/67)	2173	55,37	31	102	544	
Eksisterende Smågrisestald (16)							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	15365	71,54	8	31	2400	
Eksisterende Farestald 2011 (23)							
Årso	Kassestier, delvis spaltegulv	1025	71,68			308	28,80/7,20
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	35840	5,80	7,2	8	5514	
Eksisterende Drægtighedsstald 2011 (24)							
Årso	Løsgående, delvis spaltegulv	945	153,13			662	28,80/7,20
Eksisterende Hestestald (26)							
Heste	1 voksen årshest 300-500 kg	3	1,03			-	
Eksisterende Klimastald 2011 (25)							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	20475	95,33	8	31	3150	
I alt			543,80		-	-	-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årstyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti-pladser	Antal fravænnede grise/ Fravænningsvægt
Eksisterende Løbe-/drægtighedsstald (3+4+5+6+7)							
Årsso	Individuel opstaldning, delvis splategulv	491	81,32			470	32,00/8,00
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	262	43,39			250	32,00/8,00
Eksisterende Løbe-/drægtighedsstald (10)							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	152	25,17			145	32,00/8,00
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	600	12,60	55	107	200	
Eksisterende Farestald (9)							
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	340	24,30			84	32,00/8,00
Eksisterende Slagtesvinestald (12+13+14)							
Slagtesvin	Drænet gulv + Spalter (33/67)	1000	29,48	31	110	300	
Eksisterende Smågrisestald (16)							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	20360	94,79	8	31	3132	
Eksisterende Farestald 2011 (23)							
Årsso	Kassestier, delvis spaltegulv	1035	73,97			256	32,00/8,00
Eksisterende Drægtighedsstald 2011 (24)							
Årsso	Løsgående, delvis spaltegulv	470	77,84			450	32,00/8,00
Eksisterende Hestestald (26)							
Heste	1 voksen årshest 300-500 kg	2	0,69			-	
Eksisterende Klimastald 2011 (25)							
Smågrise	Toklimastald, delvis	21640	100,75	8	31	3329	

	spaltegulv						
I alt		564,32		-	-	-	

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder (19)		Gyllebeholder (20)	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	4 x 27,64m	4 x 27,64m	4 x 28,21m	4 x 28,21m
Lagerandel flydende i procent	21%	21%	22%	22%
Lagerandel fast i procent	-	-	-	-
Opbevarings- kapacitet	2400 tons	2400 tons	2500 tons	2500 tons
Overdækning barriere	Flydelag	Flydelag	Telt	Telt
Fast overdækning	Nej	Nej	Ja	Ja

	Gyllebeholder (25)		Gyllebeholder Borrisvej 21	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	5 x 31,5m	5 x 31,5m	4 x 18,71m	4 x 18,71m
Lagerandel flydende i procent	40%	40%	16%	16%
Lagerandel fast i procent	-	-	-	-
Opbevarings- kapacitet	4000 tons	4000 tons	1100 tons	1100 tons
Overdækning barriere	Telt	Telt	Flydelag	Flydelag
Fast overdækning	Ja	Ja	Nej	Nej

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-570,63 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	11,40
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	3915,33
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1289,37
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	577,61
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	2,40

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år) *	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
ST-212094	SvSo01	1,93	11,90
		1,79	10,79
	SvSo07	0,00	0,00
		2,15	12,99
ST-212095	SvSo07	0,00	0,00
		2,15	12,99
	SvSI02	0,35	12,66
		0,35	12,64
ST-212096	SvSo09	0,83	11,82
		0,77	10,72
ST-212098	SvSI04	0,42	15,19
		0,42	15,16
ST-212099	SvSm01	0,04	7,12
		0,04	7,12

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år) *	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
ST-212100	SvSo09	0,83	11,82
		0,75	10,51
	SvSm01	0,04	5,69
		0,00	0,00
ST-212101	SvSo07	1,71	10,55
		2,10	12,67
ST-212102	Hest02	6,90	20,01
		6,90	20,01
ST-212103	SvSm01	0,04	7,12
		0,04	7,12

* Ammoniaktab pr. produktionsenhed er ikke type 1 og type 2 korrigeret.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-212094	Ingen data				
ST-212095	Ingen data				
ST-212096	Ingen data				
ST-212098	Ingen data				
ST-212099	Ingen data				
ST-212100	Nudrift	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Gyllekøling	9,90%	2000,00	17,00
ST-212101	Nudrift	Gyllekøling	29,10%	8760,00	585,00
	Ansøgt	Gyllekøling	12,00%	2000,00	27,00
ST-212102	Ingen data				
ST-212103	Ingen data				

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Gyllekølingen i nudrift er det, der var forudsat i miljøgodkendelsen af 1-6-2010. Der er etableret linespil (skraber) i bunden af kanalerne og nedlagt slanger til køling af gyllen i både drægtighedsstald og farestald fra 2011.

Det etablerede anlæg

Der køles på 808 m² (træk og slip) i farestalden og på 956 m² (linespil) i drægtighedsstalden.

Der kan regnes med 9,9% ammoniakreduktion i farestalden og 12% ammoniakreduktion i drægtighedsstalden.

Den gennemsnitlige køling er beregnet til 10,3 W/m² ved køling 4900 timer årligt (Kilde: Niels Kjær Nørgaard, Klimadan).

Den aktuelle anvendelse som virkemiddel til ammoniakreduktion

Der er i beregningerne regnet med 9,9% ammoniakreduktion i farestalden og 12% ammoniakreduktion i drægtighedsstalden i kraft af dette tiltag. Anlægget kører minimum 2000 timer årligt.

Dette er et BAT-tiltag, der er medvirkende til, at de vejledende emissionsgrænseværdier samt kravet om 30% ammoniakreduktion fra stald og lager overholdes.

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
ST-212094	SvSo01	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	32,00	8,00	72,30
	SvSo07	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	32,00	8,00	45,98
ST-212095	SvSo07	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	32,00	8,00	26,67
ST-212096	SvSo09	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	32,00	8,00	21,46
ST-212098	Ingen data							
ST-212099	Ingen data							
ST-212100	SvSo09	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	32,00	8,00	63,77
ST-212101	SvSo07	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-10,24
		Ansøgt	0,00	0,00	0,00	32,00	8,00	80,04
ST-212102	Ingen data							
ST-212103	Ingen data							

Påvirkning af natur

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	5796,12
Meremission fra stald og lager	173,04

Lugt

Lugtgeneregning

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	915,14	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	692,64	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	318,43	155,91	168,78	324,77	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	52167,87	13616,98	0,00	542,76
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	104,54	21,16	0,00	1,03
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Højbyvej 3	Dybstrøelse	104,54	21,16	0,00	1,03
Fasterlundvej 9	Svinegylle	2883,50	752,65	0,00	30,00
Højbo 4	Svinegylle	2276,02	594,10	0,00	23,68
Højbyvej 3	Svinegylle	47008,35	12270,23	0,00	489,08

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data				
Total	0	0	0	0

Harmonital

Harmonital: 0 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	51902,73	13680,38	0,00	563,63
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	69,69	14,10	0,00	0,68
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Fasterlundvej 9	Svinegylle	2763,60	728,00	0,00	30,00
Højbo 4	Svinegylle	2184,00	575,00	0,00	23,68
Højbyvej 3	Svinegylle	46955,13	12377,38	0,00	509,95
Højbyvej 3	Dybstrøelse	69,69	14,10	0,00	0,68

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data				
Total	0	0	0	0

Harmonital

Harmonital: 0 DE/ha

1.9 Opbevaringskapacitet

Højbyvej 3, Borris, 6900 Skjern

Beregning af gylleopbevaringskapacitet Højbyvej 3, Borris, 6900 Skjern

Gylle produceret på ejendommen	14297 m ³
Vand tilledt fra befæstede arealer	0 m ³
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m ³
Vand tilledt fra andet	0 m ³
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	14297 m³

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	8339,9167 m ³
9 mdr opbevaringskapacitet	10722,8 m ³

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Højbyvej 3	2400 m ³	22	2400 m ³	22
Højbyvej 3	2500 m ³	23	2500 m ³	23
Højbyvej 3	4000 m ³	37	4000 m ³	37
Borrisvej 21	1800 m ³	17	1800 m ³	17
Gyllekanaler	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
Opbevaringskapacitet i alt	10700 m³	100	10700 m³	100

Derudover ejer man 2 tanke på hver 1500 m³ på Fasterlundvej 2, 6900 Skjern.

Opbevaringskapacitet i måneder 9,0

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
	x

Udfyldt af

Miljørådgiver Helle Borum

Dato

02-04-2014

1.10 BAT (Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Højbyvej 3, 6900 Skjern.

Redegørelse for BAT

Anlæg

I forbindelse med ansøgningen om godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. §12 er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
Staldsystemer	<p><u>Søer</u></p> <p>Alle løbe-/drægtighedsstaldafsnit er med delvis spaltegulve.</p> <p>Drægtighedsstald nr. 24 er med linespil (skraber) i bunden af kanalerne og slanger til køling af gyllen. Gyllekøling er beskrevet i BAT-blad fra mst.</p> <p>Løbe/drægtighedsstald (10) (tidligere 10 og 11) renoveres til løsgående, drægtige søer med delvis spaltegulv.</p> <p>Farestald nr. 23 er med delvis spaltegulv, jf. Bat-byggeblad 106.02-51.</p> <p>Farestald 9 (tidligere 9a og 9B) er med delvist spaltegulv jf. Bat-byggeblad 106.02-51.</p> <p><u>Smågrise</u></p> <p>Klimastaldene (nr. 16 og 25) er med delvist spaltegulv med et spalteareal på max. 50% af stiens areal jf. Bat-byggeblad 106.03-52.</p> <p>Hestestalden (26) er med dybstrøelse.</p>
Mere effektiv fodring	<p>Grisene fasefodres.</p> <p>I det omfang det er økonomisk optimalt og dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt tilsættes fytase til blandingerne.</p>
Overbrusningsanlæg	<p>Der overbruses i alle stalde undtagen farestaldene.</p> <p>Der er lavtryksskøling i de gamle stalde og højtryksskøling i de nyeste stalde (fra 2011).</p>

	<p>Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.</p> <p>Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativer.</p>
Management	<p>Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.</p> <p>Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registret.</p> <p>Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.</p> <p>Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.</p> <p>Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, -således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.</p> <p>Brankekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.</p>
Vand- og energiforbrug	<p>Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene.</p> <p>Der anvendes drikkekopper i klimastaldene og drikkenipler integreret i foderautomaterne i de øvrige stalde, hvorved vandspild undgås.</p> <p>Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.</p> <p>Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg og ventilation.</p> <p>Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket</p>

	<p>sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.</p>
Husdyrgødningsopbevaring	<p>Der er flydelag af halm på den lille beholder og teltoverdækning på de to store, så lugt og ammoniakfordampning begrænses. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog. Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.</p>
Køling af kanalbund	<p>Der er etableret gyllekøling i drægtigheds- og farestaldene fra 2011. Varmen anvendes til opvarmning og udtørring af staldene.</p> <p>Der er etableret linespil (skraber) i bunden af gyllekanalerne og nedlagt slanger til køling af gyllen i både drægtighedsstald og farestald fra 2011.</p> <p><u>Det etablerede anlæg</u> Der køles på 808 m² (træk og slip) i farestalden og på 956 m² (linespil) i drægtighedsstalden. Der kan regnes med 9,9% ammoniakreduktion i farestalden og 12% ammoniakreduktion i drægtighedsstalden. Den gennemsnitlige køling er beregnet til 10,3 W/m² ved køling 4900 timer årligt (Kilde: Niels Kjær Nørgaard, Klimadan).</p> <p><u>Den aktuelle anvendelse som virkemiddel til ammoniakreduktion</u> Der er i beregningerne regnet med 9,9% ammoniakreduktion i farestalden og 12% ammoniakreduktion i drægtighedsstalden i kraft af dette tiltag. Anlægget kører minimum 2000 timer årligt. Dette er et BAT-tiltag, der er medvirkende til, at de vejledende emissionsgrænseværdier samt kravet om 30% ammoniakreduktion fra stald og lager overholdes.</p>

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Biologisk luftvasker	Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
Benzoesyre i foderet	<p>Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Med forventet prissætning af Benzoesyre i 2014 vil omkostningen udgøre ca. 20 kr./slagtesvin. Med nutidens DB i slagtesvineproduktionen er tilsætning af Benzoesyre ikke økonomisk relevant.</p> <p>Benzoesyretilsætningen vurderes til det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen!</p>
Ændring af ventilationsafkast	<p>Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget.</p> <p>Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p>
Kemisk luftvasker	<p>Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene.</p> <p>For at opnå den fulde udnyttelse af luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at man skulle samle afkast fra flere sektioner for at få den fulde udnyttelse af rensere. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt, når man arbejder med mange mindre sektioner, der hver for sig har et meget lavt luftskiftebehov.</p> <p>Luftvaskeren er valgt fra af tekniske årsager og derfor ikke vurderet rent økonomisk.</p>
Gylleseparation	Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen. Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.
Overdækket gylletank	<p>Det vil ikke være muligt at etablere teltoverdækning på den lille gylletank, da tanken ikke er konstrueret til at kunne bære en teltoverdækning.</p> <p>Der er heller ikke proportionalitet i overdækning jf. teknologibeskrivelsen af overdækninger.</p>
Gylleforsuring	<p>Indenfor slagtesvinebrug har svovlsyrebehandling af gylle betegnelsen BAT jf. BAT-blad Sl.St.01:v1.05-09.</p> <p>Et gylleforsuringsanlæg har en anlægsomkostning på ca. 1.000.000 kr, og en levetid på ca. 10 år. Der er ikke erfaringer eller data fra praksis, som understøtter dette, så vurderingen er foretaget ud fra et aggressivt miljø (syre).</p> <p>Forsuringsanlægget kan medføre voldsomme lugtgener (svovlbrinter).</p> <p>Der regnes med driftsomkostninger i størrelsesordenen 100.000 kr til svovlsyre/år og 15-20.000 i elomkostninger årligt. Tal fra</p>

	<p>praksis tyder dog på, at netop syreomkostningen nærmere er dobbelt så stor som antaget i teknologibeskrivelsen, og VSP har ydermere i forbindelse med høringen af samme påpeget, at anlægget ikke er driftssikkert.</p> <p>Ålborg Portland har lavet forsøg med svovlsyre og betonkvalitet, og har man stalde fra omkring år 2000 og tidligere garanterer de ikke at betonen holder. Man kendte for lidt til betonkvaliteten på det tidspunkt og havde ikke i tankerne, at det skulle holde til svovlsyre.</p> <p>Da der er tale om eksisterende stalde er med en betonkvalitet, der ikke er møntet på at tåle svovlsyre i større mængder, skønnes det ikke at være en løsning at etablere gylleforsuring på denne ejendom.</p>
--	--

BILAG 1.

MST vejledende BAT-niveau Højbyvej 3, 6900 Skjern. Ansøgningsskemanr. 62.544

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier ved anvendelse af BAT:

Der er gyllekøling i den nye drægtighedsstald (forudsætning fra 2010) hvorfor denne stald er regnet som "ny stald"

Ammoniak

Søer:

Farestald: 1375 søer x 0,75 kg N/år = 1031,25 kg N

Drægtighedsstald : (414 søer x 2,11 kg N/år) + (470 søer x (2,53 x 0,7) kg N/år) + (491 søer x 1,74 kg N/år) = 2560,25 kg N

I alt: **3.591,5 kg N/år**

Staldid	Stald	Dyrehold	Staldindretning	Antal dyr	Antal DE	Væg/alde	Vægt/alde	Korrektion	BAT/Svin	BAT
ST-212098	Eksisterende slagtes	Slagtesvin	Drænet gulv	1000	75,69	31	110	1,064	0,4	425,40
ST-212095	Eksisterende slagtes	Polte	Delvis spaltegulv, 25-49%	600	75,69	55	107	0,767	0,360	165,61
ST-212099 + 9	Eksisterende smågris	smågrise	Toklima delvis spaltegulv	42000	25,38	8	31	0,926	0,043	1672,00
I alt				43600	176,76					2263,01

Fosfor			
	Antal DE	BAT kg P/DE	BAT
Søer	326	23	7498
Smågrise	195,55	27,8	5436,29
Slagtesvin	42,08	20,5	862,64
I alt	563,63		13796,93
Fosfor udskilt ab lager i ansøgningen: kg P			13680,38

Total: 5855

Ammoniakemission fra ansøgningen: 5805 kg NH3-N/år

Bilag 2. Miljøvurdering for tillægget

2.1 Baggrund for tillægget til miljøgodkendelse

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 3/4 - 2014 modtaget en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af 1. juni 2010.

I dette tillæg søges der om en udvidelse af dyreholdet i eksisterende bygninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen som følge af den ansøgte ændring af husdyrbruget. Nedenstående belyser endvidere, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit, anvendes forkortelsen "§ 7 i loven", hvilket henviser til § 7 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

2.2.1 Afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i § 6 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt. Afstandskravene i §8 gælder udelukkende for etableringer og der bygges ikke i dette tillæg.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Der bygges ikke i forbindelse med dette tillæg. Udvidelsen i dyreholdet sker indenfor de eksisterende bygninger.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

2.2.3 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Kommuneplan 2013 til 2025 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Der bygges ikke i forbindelse med dette tillæg. Udvidelsen i dyreholdet sker indenfor de eksisterende bygninger.

Det er derfor vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

2.2.4. Placering i landskabet

Det opføres ikke nyt byggeri, men bygninger der i miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010 skulle nedrives (stald 6 + 7) eller udgå (stald 3) tages nu i brug i tillægget. Udvidelsen af dyreholdet sker i de eksisterende bygninger.

Da der ikke opføres nyt byggeri og ejendommen udefra fremstår uændret, er der dette tillæg ikke vurderet yderligere på den landskabelige placering. Der henvises til den tidligere miljøgodkendelse dateret den 1. juni 2010.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 564,32 DE med den forskydning mellem de enkelte dyretyper, som kan tilskrives naturlige produktionsudsving. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme, eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde, samt nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt.

Miljøstyrelsen har for svin, kvæg og fjerkræ udarbejdet emissionsgrænseværdier for en række staldsystemer i nudrift og ansøgt drift.

Med hensyn til mink, er der fra Natur og Miljøklagenævnet afgjort to afgørelser, som fastlægger BAT-niveauet for mink. Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 5855 kg NH₃. Se bilag 1.10

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 5804,60 kg NH₃, jf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for ammoniak, jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår, er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning, i forhold til håndtering af husdyrgødning, kan betragtes som værende BAT med hensyn til nitratudvaskning i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, fastlagt et BAT-emissionsniveau for bedriften på 13796,93 kg P/DE ab lager. Se bilag 1.10

Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 13680,38 kg P/DE ab lager, jf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for fosfor, jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår, er således overholdt.

Staldindretning

Drægtighedsstalden fra 2011 er i miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010 godkendt med gyllekøling. Derudover er der etableret gyllekøling i Farestalden fra 2011, hvilket er et frivilligt tiltag, som nu tages i brug. Der er etableret linespil (skraber) i bunden af gyllekanalerne og nedlagt slager til køling af gyllen. Varmen anvendes til opvarmning og udtørring af staldene.

Der køles på 808 m² i farestalden og der regnes med 9,9% ammoniakreduktion i farestalden. I drægtighedsstalden køles der på 956 m² og regnes med en ammoniakreduktion på 12%. Anlægget kører minimum 2000 timer årligt, hvilket der er stillet vilkår til.

Den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er overholdt og Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT med hensyn til staldindretning.

Management

Danish Crowns Code of Practice er indført og Dansk Landbrugs god produktionspraksis i primærproduktionen følges.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af mark- og gødningsplaner, der også bruges til fremtidig planlægning. Vand- og energiforbrug opgøres årligt.

Der er lavet beredskabsplan, hvor forholdsregler i forbindelse uheld er beskrevet.

Mekanisk udstyr kontrolleres dagligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management

Foder

Grisene fasefodres og i det omfang det er økonomisk optimalt og dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt tilsættes fytase.

I forbindelse med tillægget til miljøgodkendelsen anvendes der foderregulering hos søerne.

Kvælstof

Korrektionsfaktor for søer vedrørende kvælstof må højst være 0,951 beregnet efter følgende formel $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})/25,56$

I ansøgningen er FE pr. årssø angivet til 1540 FE, råprotein pr. FE 133,4 g, antal fravænnede grise pr. årssø 32 stk og fravænningsvægt 8,0 kg. De tilsvarende normtal (2013/2014) som er grundlag for beregningsformlen er FE pr. årssø angivet til FE pr. årssø angivet til 1540 FE, råprotein pr. FE 133,4 g, antal fravænnede grise pr. årssø 28,8 stk og fravænningsvægt 7,2.

Kg N ab dyr pr. årssø:
 $((1540 \times 133,4)/6250) - 1,98 - (32 \times 8 \times 0,0257) = 24,3106$

Størrelsen på korrektionsfaktoren for søer:
 $24,3106/25,56 = 0,951$

Den totale mængde N ab dyr pr år beregnet som kg N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 33427,1 kg N pr. år.

Der stilles vilkår til dette. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes.

Fosfor

Korrektionsfaktor for søer vedrørende fosfor må højst være 0,947 beregnet efter følgende formel: $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ fosfor pr. FE})/1000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})/5,57$

I ansøgningen er FE pr. årssø angivet til 1540 FE, fosfor pr. FE 4,80 g, antal fravænnede grise pr. årssø 32 stk og fravænningsvægt 8,0 kg. De tilsvarende normtal (2013/2014) som er grundlag for beregningsformlen er FE pr. årssø angivet til 1540 FE, fosfor pr. FE 4,80 g, antal fravænnede grise pr. årssø 28,8 stk og fravænningsvægt 7,2.

Kg P ab dyr pr. årssø:

$$((1540 \times 4,80)/1000) - 0,58 - (32 \times 8 \times 0,006) = 5,276$$

Størrelsen på korrektionsfaktoren for søer:

$$5,276/5,57 = 0,947$$

Den totale mængde P ab dyr pr år beregnet som kg P ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 7254,5 kg P pr. år.

Der stilles vilkår til dette. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Ejendommens vand og energiforbrug, samt de forskellige besparende tiltag, der er indført på ejendommen, er beskrevet i bilag 1.10

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for den type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der er teltoverdækning på de to store gyllebeholdere (4000 m³ og 2500 m³) og den lille gyllebeholder (2400 m³) har et flydelag af halm. Den lille gyllebeholder er ikke konstrueret til at kunne bære en teltoverdækning og det vurderes heller ikke at være proportionalt.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Begrundelsen for fravalget af andre BAT-teknologier er beskrevet i BAT-redegørelsen i bilag 1.10.

Fravalget af BAT-teknologierne vurderes at være velbegrundede.

Konkluderende vurdering af BAT

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning, vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det, Ringkøbing-Skjern Kommune anser, som værende BAT-standard for en bedrift af denne størrelse og dyresammensætning.

Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.2 Håndtering af regnvand og restvand

Der ændres ikke på bygningerne og bygningsmassen i forhold til miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger. Der er ikke vurderet yderligere på regnvand og restvand. Der henvises til miljøgodkendelsen.

2.3.3 Medicin, kemikalier, olie og brændstof

Vedrørende opbevaring af brændstof, fyringsolie, kemikalier og medicin ændres dette ikke ved tillægget til miljøgodkendelsen. Der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010.

2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald

Håndtering og opbevaring af affald ændres ikke ved tillægget til miljøgodkendelsen. Der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilket er foretaget efter henholdsvis den nye lugtvejledning, samt FMK-modellen. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlig lugtgener), er ifølge ansøgningen, som følgende:

Byzone:	915,14 meter
Samlet bebyggelse:	692,64 meter
Enkelt bolig:	155,91 meter

Ifølge ansøgningen, er de faktuelle afstande minimum 1,85 km til samlet bebyggelse (Borris) og 290 meter til enkelt bolig. Afstanden til den nærmeste byzone (Troldhede) er 5,40 km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden" eller at den "korrigerede geneafstand er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.4.2 Støj

Støjkilderne ændres ikke ved tillægget til miljøgodkendelsen. Der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010.

2.4.3 Lys

Lys på ejendommen ændres ikke ved tillægget til miljøgodkendelsen. Der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v i miljøgodkendelsen dateret 1. juni 2010.

2.4.5 Støv

Kilderne ændres ikke i forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelsen. Der henvises til miljøgodkendelsen dateret den 1. juni 2010.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om, hvilken veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå af.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne. Der er stillet vilkår til transport i miljøgodkendelsen dateret 1. juni 2010. Disse vilkår bibeholdes.

2.4.7 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 Andre muligheder

Dyreholdet udvides i eksisterende bygninger, hvilket anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området ændrer denne løsning ikke på det samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.5.2 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder, er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et, eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre, eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og plantearter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget, deres yngle-, eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre, eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Nærmeste internationale naturområder er habitatområde Skjern Å, som ligger 2,7 km fra husdyrbrugets anlæg.

For beskrivelser af de internationale naturområder henvises til Naturstyrelsens hjemmeside (www.naturstyrelsen.dk)

2.7.5 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud i mod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser ynglepleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne.

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

2.7.8 Ammoniakemission

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af §§ 11-12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 30 %, dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser, sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Husdyrbruget fordamper, ifølge ansøgningen, 570,63 kg N/år mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget, er opfyldt.

De specifikke krav til ammoniakdepositionen for de forskellige ammoniakfølsomme naturtyper, Kategori 1-, Kategori 2- og Kategori 3-Natur.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.

2. Om de aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følger af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Afstanden til nærmeste Kategori 1-Naturområde beliggende i forbindelse med Skjern Å er ca. 2,85 km fra anlægget. Naturtypen har nummer 6230 (Surt overdrev). Naturområdet er B-målsat i kommuneplanen. B-målsatte naturområder er store eller små områder, hvor der er arter, som forekommer hist og her i kommunen og indikerer god naturkvalitet, Natura 2000-områder med Habitat-naturtyper, eller områder, som er fredede med naturbeskyttelse som formål. Områder, som skønnes at have potentiale til at udvikle sig hen imod en A-målsætning. Målet for B-målsatte områder er, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 10-20 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012 beregnet til 13,9 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

I kraft af den store afstand til naturområdet er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre ammoniakfølsomme områder indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Afstanden til nærmeste Kategori 2-Natur er ca. 5 km nordøst for ejendommen. Området er A-målsat hede. A-målsatte naturområder er store, eller små områder, hvor der er betydelige forekomster af sjældne arter, eller arter, som indikerer høj naturkvalitet. Målet

for områderne er at områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 10-20 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012, beregnet til 16 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

I kraft af den store afstand til området, er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 2-Natur.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre Kategori 2-Natur områder, som ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige Kategori 2-Natur områder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret en §3-hede og §3-mose, som kan være kvælstoffølsom Kategori 3-Natur. Moser, heder og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Kategori 3-Naturområderne indenfor 1.000 m fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	N-dep beregning	Målsætning i Kommuneplan
Mose	600 m	N	Mer: 0,0 Total: 0,8	C-målsat
Hede	550 m	N	Mer: 0,0 Total: 0,8	C-målsat

Afstanden til nærmeste Kategori 3-Natur er 550-600 m nordøst for ejendommen. Området er et sammensat hede og mose område. Området er C-målsat. C-målsatte naturområder er beskyttede naturtyper og egekrat i øvrigt, som på lang sigt har potentiale til at kunne udvikles til nye naturområder. Målet for c-målsatte områder er at arbejde for at bevare en god biologisk tilstand.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012, beregnet til 16,5 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis det vurderes, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Der er ikke registreret potentielt ammoniakfølsomme skove inden for 1.000 meter fra husdyrbruget.

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget forekommer derudover søer, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur. Kommunen vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne, idet områderne ikke er ammoniakfølsomme naturtyper.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet, ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer, er overholdt.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde, at de generelle afstandskrav og beskyttelsesniveauer, skal skærpes yderligere, idet det og de stillede vilkår, vurderes tilstrækkelige til, at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af husdyrbruget.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Udvidelse af dyreholdet til 1375 årssøer, 600 slagtesvin (55-107 kg), 1000 slagtesvin (31-110 kg), 42000 smågrise (8-31 kg) og 2 heste (300-500 kg), i alt svarende til 564,32 DE., kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur, Natura 2000-områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand, herunder nitratfølsomme indvindingsområder, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er

beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til tillægget:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal, som minimum, indeholde:

- a. Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende, allerede efter 1–2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter, også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

Støj

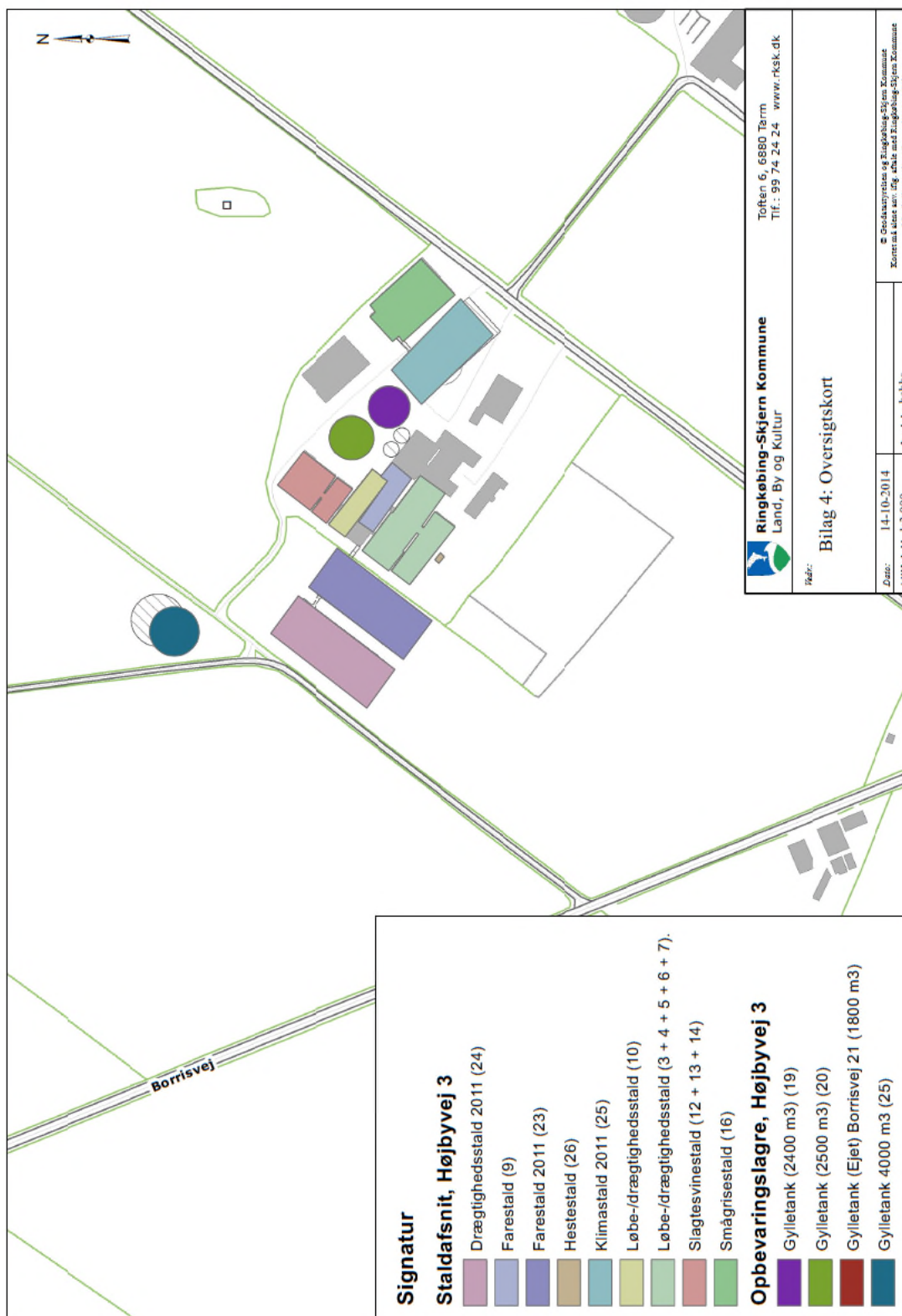
Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift), eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkllder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres, som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden, aftales med tilsynsmyndigheden.

Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4. Situationsplan, samlede anlæg

Bilag 5: Udbringningsareal, Natur

Bilag 6: Udbringningsareal, Kulturmiljø

